

XXXVII. Kolonia akademicka w Tarnowie.

Baliński i Lipiński w *Starożytnej Polsce* utrzymują, że założycielem kolonii akademickiej w Tarnowie był Marcin Łyczko, proboszcz kollegiaty. Założenie to nastąpiło roku 1531. Uposażony następnie zakład naukowy przeszedł pod zarząd akademii krakowskiej, która dla bliższego dozoru wyznaczyła prowizora. Po pierwszym podziale Polski rząd austriacki utworzył w r. 1784. z szkoły téj gimnazyum o 6 klasach. Salszewicz w swoim *Compendium geograficznem* wspomina także o kolonii akademickiej w Tarnowie.

XXXVIII. Kolonia akademicka w Tucholi.

Damalewicz w *Żywotach arcybiskupów gnieźnieńskich*, w życiu Macieja Łubieńskiego powiada, że prałat ten napomniął nauczyciela w Tucholi, fundacyi Bartłomieja No-

genuae nobilium juventuti, quae in schola Reverendissimi Domini D. Johannis Prerembii Archiepiscopi gnesnensis se praeceptore instituitur S. D. W dedykacyi téj mówi między innemi: „Hoc itaque quicquid est muneris, summa quidem diligentia, verum in mediis occupationibus ferme quinque diebus cursim praescripti, vobis ingenui pueri, qui in schola pientissimi D. Archiepiscopi nostri docemini, non ingratum fore certo scio. Sic enim quosdam vestrum incultiores Musas affectos esse video: ut bonam mihi spem jam prebeatis, vos aliquando praesertim, quum talem patronum et Mecoenatem Deus vobis dederit, Rep. nostrae Poloniae profuturos. Non inepto etiam tempore munusculum nostrum vobis offerimus, quum in schola nostra, Arithmeticae figuratae adjuncta sit linearis. Jam ingenui pueri, valete: nostri in vos amoris pignus habete: utque vestris studiis Reipublicae nostrae suo tempore prositis (hic enim eorum scopus esse debet) pro virili parte contendite. Squiernieviciis in aula et schola D. Archipraesulis nostri, altera die Bachi Anno Domini 160. Między uczniami, którzy do szkoły skierniewickiej pod Herbestem uczęszczali, byli następujący: Jan i Stanisław Herbestowie, bracia Benedykta, Jan Parwius, Lwowianin, Mikołaj Rupnowski, Gaspar Dibaltów, Wojciech Bonar, Wojciech z Skierniejowic, Piotr Jaranowski, Maciej Mojski, Jan Zalewski, Mikołaj Wysocki.